

Problem – 1

a. \mathbb{R} 'den \mathbb{R} 'ye f ve g fonksiyonları,

$$f(x) = \begin{cases} 2x-4 & x < 3 \text{ ise} \\ x+2 & x \geq 3 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$g(x) = \begin{cases} x-1 & x \leq 1 \text{ ise} \\ x+1 & x > 1 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verildiğinde,

\mathbb{R} 'den \mathbb{R} 'ye $g \circ f$ fonksiyonunun kuralı

$$(g \circ f)(x) = \begin{cases} 2x-5 & x \leq 5/2 \text{ ise} \\ 2x-3 & 5/2 < x < 3 \text{ ise} \\ x+3 & x \geq 3 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak bulunur.

Bunu siz de bulunuz.

b. \mathbb{R} 'den \mathbb{R} 'ye f ve $g \circ f$ fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} 2x-4 & x < 3 \text{ ise} \\ x+2 & x \geq 3 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(g \circ f)(x) = \begin{cases} 2x-5 & x \leq 5/2 \text{ ise} \\ 2x-3 & 5/2 < x < 3 \text{ ise} \\ x+3 & x \geq 3 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilerek g fonksiyonu istendiğinde,

$$g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}; g(x) = \begin{cases} x-1 & x \leq 1 \text{ ise} \\ x+1 & 1 < x < 2 \text{ ise} \\ x+1 & x \geq 5 \text{ ise} \end{cases}$$

bulunur.

Bunu siz de bulunuz.

c. Demek ki;

bir f fonksiyonunun farklı g fonksiyonları ile bileşkeleri aynı $g \circ f$ fonksiyonunu verebilir.

Bu problem üzerinde çalışarak bunun nedenini araştırınız.

Verdiğimiz f ve $g \circ f$ fonksiyonlarının kurallarını sağlayan, istenilen sayıda g fonksiyonlarının tanımlanabileceğini gösteriniz.

Siz de, farklı g fonksiyonları tanımlayınız.

Çözüm

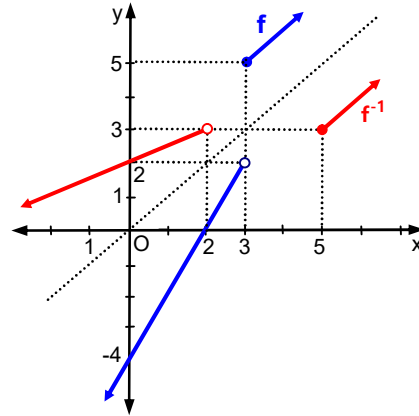
a.

$$(g \circ f)(x) = g(x) \circ f(x)$$

$$\Rightarrow (g \circ f)(x) = \begin{cases} x-1 & x \leq 1 \\ x+1 & x > 1 \end{cases} \circ \begin{cases} 2x-4 & x < 3 \\ x+2 & x \geq 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (g \circ f)(x) = \begin{cases} (2x-4)-1 & x \leq 5/2 \\ (2x-4)+1 & 5/2 < x < 3 \\ (x+2)+1 & x \geq 3 \end{cases}$$

b.

$$f(x) = \begin{cases} 2x-4 & x < 3 \\ x+2 & x \geq 3 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = \begin{cases} \frac{x+4}{2} & x < 2 \\ x-2 & x \geq 5 \end{cases}$$

$$g(x) = (g \circ f)(x) \circ f^{-1}(x)$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x-5 & x \leq 5/2 \\ 2x-3 & 5/2 < x < 3 \\ x+3 & x \geq 3 \end{cases} \circ \begin{cases} \frac{x+4}{2} & x < 2 \\ x-2 & x \geq 5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} x-1 & x \leq 1 \\ x+1 & 1 < x < 2 \\ x+1 & x \geq 5 \end{cases}$$

c. Dikkat edilirse; f^{-1} fonksiyonunun $[2,5)$ aralığında görüntüsü yoktur. **g fonksiyonunun $[2,5)$ aralığındaki farklı tanımları $g \circ f$ fonksiyonunun tanımını değiştirmez.**

g fonksiyonu, örneğin;

$$g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}; g(x) = \begin{cases} x-1 & x \leq 1 \text{ ise} \\ x+1 & 1 < x < 2 \text{ ise} \\ 2x & 2 \leq x < 5 \text{ ise} \\ x+1 & x \geq 5 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak tanımlanabilir.

Siz Çözünüz – I

R'den R'ye f ve gof fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x-2 & x < 1 \text{ ise} \\ x+3 & x \geq 1 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(gof)(x) = \begin{cases} 2x-1 & x \leq 2 \text{ ise} \\ x+1 & x > 2 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

a. Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye bir g fonksiyonu tanımlayınız.

b. Verdiğimiz f fonksiyonu ile tanımladığınız g fonksiyonunu kullanarak, gof fonksiyonunun kuralını siz elde ediniz.

Problem – 2

a. R'den R'ye f ve g fonksiyonları,

$$f(x) = \begin{cases} x+3 & x < 2 \text{ ise} \\ x-1 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$g(x) = \begin{cases} x-2 & x < 1 \text{ ise} \\ x+4 & x \geq 1 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verildiğinde,

R'den R'ye gof fonksiyonunun kuralı

$$(gof)(x) = \begin{cases} x+1 & x < -2 \text{ ise} \\ x+7 & -2 \leq x < 2 \text{ ise} \\ x+3 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak bulunur.

Bunu siz de bulunuz.

b. R'den R'ye f ve gof fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x+3 & x < 2 \text{ ise} \\ x-1 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(gof)(x) = \begin{cases} x+1 & x < -2 \text{ ise} \\ x+7 & -2 \leq x < 2 \text{ ise} \\ x+3 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak verildiğinde, koşulları sağlayan bir g fonksiyonu tanımlayınız.

Çözüm

a.

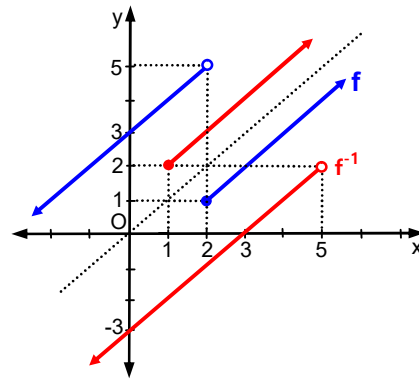
$$(gof)(x) = g(x) \circ f(x)$$

$$\Rightarrow (gof)(x) = \begin{cases} x-2 & x < 1 \\ x+4 & x \geq 1 \end{cases} \circ \begin{cases} x+3 & x < 2 \\ x-1 & x \geq 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (gof)(x) = \begin{cases} (x+3)-2 & x \leq -2 \\ (x+3)+4 & -2 < x < 2 \\ (x-1)+4 & x \geq 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (gof)(x) = \begin{cases} x+1 & x \leq -2 \\ x+7 & -2 < x < 2 \\ x+3 & x \geq 2 \end{cases}$$

b.

$$f(x) = \begin{cases} x+3 & x < 2 \\ x-1 & x \geq 2 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 5 \\ x+1 & x \geq 1 \end{cases}$$

$y = f^{-1}(x)$ eşitliğinin bir fonksiyona değil, bir bağıntıya karşılık geldiğine dikkat ediniz.

$$g(x) = (gof)(x) \circ f^{-1}(x)$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} x+1 & x < -2 \\ x+7 & -2 \leq x < 2 \\ x+3 & x \geq 2 \end{cases} \circ \begin{cases} x-3 & x < 5 \\ x+1 & x \geq 1 \end{cases}$$

Bu bileşke işleminde, f^{-1} bağıntısının tanım kümesinin $[1,5)$ alt kümesinin her a elemanı için $f^{-1}(a)$ değerleri farklı olsa da, $g(a)$ değerlerinin eşit olduğuna dikkat ediniz:

Örneğin;

$$f^{-1}(2) = -1 \text{ ve } f^{-1}(2) = 3 \text{ olup } g(2) = 6 \text{ olur.}$$

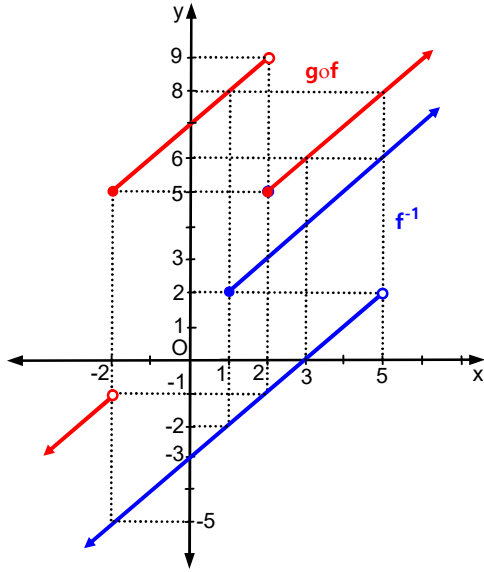
$$f^{-1}(3) = 0 \text{ ve } f^{-1}(3) = 4 \text{ olup } g(3) = 7 \text{ olur.}$$

$$f^{-1}(4) = 1 \text{ ve } f^{-1}(4) = 5 \text{ olup } g(4) = 8 \text{ olur.}$$

Bir de şöyle açıklayalım:

$$\begin{aligned} g(x) &= (g \circ f)(x) \circ f^{-1}(x) \\ \Rightarrow g(a) &= (g \circ f)(x) \circ f^{-1}(a) \\ \Rightarrow g(a) &= (g \circ f)(f^{-1}(a)) \Rightarrow g(a) = g(f(f^{-1}(a))) \\ &\Rightarrow g(a) = g(a) \end{aligned}$$

$f^{-1}(a)$ değerleri farklı olsa da, $f(f^{-1}(a)) = a$ olmaktadır.

✦ Bu bulgularımız bizi şu sonuca götürür:

$g(x) = (g \circ f)(x) \circ f^{-1}(x)$ işleminde, f^{-1} bağıntısının $[1,5)$ aralığındaki görüntülerinden yalnız birini seçerek, bağıntıyı bir fonksiyona dönüştürebiliriz. Görüntü seçimlerini $[1,5)$ aralığının alt aralıklarında da yapabiliriz. Her seçimimiz bize aynı g fonksiyonunu verecektir. g fonksiyonunu bulmak için,

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 5 \\ x+1 & x \geq 1 \end{cases} \text{ bağıntısı yerine,}$$

örneğin;

$$f_1^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 1 \\ x+1 & 1 \leq x < 5 \\ x+1 & x \geq 5 \end{cases} = \begin{cases} x-3 & x < 1 \\ x+1 & x \geq 1 \end{cases}$$

fonksiyonu konulabilir.

Birkaç fonksiyon örneği daha verelim:

$$f_2^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 2 \\ x+1 & 2 \leq x < 5 \\ x+1 & x \geq 5 \end{cases} = \begin{cases} x-3 & x < 2 \\ x+1 & x \geq 2 \end{cases};$$

$$f_3^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 3 \\ x+1 & x \geq 3 \end{cases};$$

$$f_4^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 4 \\ x+1 & x \geq 4 \end{cases};$$

$$f_5^{-1}(x) = \begin{cases} x-3 & x < 1 \\ x+1 & 1 \leq x < 3 \\ x-3 & 3 \leq x < 5 \\ x+1 & x \geq 5 \end{cases}; \dots$$

Siz de böyle fonksiyonlar tanımlayınız.

$$\begin{aligned} g(x) &= (g \circ f)(x) \circ f^{-1}(x) \\ \Rightarrow g(x) &= \begin{cases} x+1 & x < -2 \\ x+7 & -2 \leq x < 2 \\ x+3 & x \geq 2 \end{cases} \circ f^{-1}(x) \end{aligned}$$

işleminde $f^{-1}(x)$ bağıntısı yerine, önerdiğimiz fonksiyonları koyarak aynı g fonksiyonunu elde edeceğinizi görünüz.

Siz Çözünüz – II

R'den R'ye f ve $g \circ f$ fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} 2x+1 & x < 2 \text{ ise} \\ x-2 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(g \circ f)(x) = \begin{cases} 2x+4 & x \leq 0 \text{ ise} \\ 4x-1 & 0 < x \leq 2 \text{ ise} \\ x+1 & 2 < x \leq 3 \text{ ise} \\ 2x-7 & x > 3 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

a. g fonksiyonunun kuralını bulunuz.

b. Verdiğimiz f fonksiyonu ile bulduğunuz g fonksiyonunun $g \circ f$ bileşkesini siz elde ediniz.

Problem – 3

R'den R'ye f ve fog fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x+5 & x < 1 \text{ ise} \\ x-1 & x \geq 1 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(fog)(x) = \begin{cases} x+8 & x \leq -2 \text{ ise} \\ x+2 & -2 \leq x \leq 3 \text{ ise} \\ x-3 & x > 3 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

Bu koşulları sağlayan değişik g fonksiyonları tanımlayınız.

Çözüm

$$f(x) = \begin{cases} x+5 & x < 1 \\ x-1 & x \geq 1 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 6 \\ x+1 & x \geq 6 \end{cases}$$

$y = f^{-1}(x)$ eşitliğinin bir fonksiyona değil, bir bağıntıya karşılık geldiğine dikkat ediniz.

$$g(x) = f^{-1}(x) \circ (fog)(x)$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} x-5 & x < 6 \\ x+1 & x \geq 6 \end{cases} \circ \begin{cases} x+8 & x < -2 \\ x+2 & -2 \leq x \leq 3 \\ x-3 & x > 3 \end{cases}$$

Bu bileşke işleminde, bir a gerçel sayısının (fog)(a) görüntüsü f^{-1} bağıntısının tanım kümesinin $[0,6)$ alt kümesinde ise, farklı iki g(a) değeri elde edilecektir. g bir fonksiyon olduğuna göre, bu olamaz; Farklı iki değerden birinin seçilmesi gerekir. Böylece, f^{-1} bağıntısı bir fonksiyona dönüştürülmüş olur.

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 6 \text{ ise} \\ x+1 & x \geq 6 \text{ ise} \end{cases}$$

bağıntısı istenilen sayıda değişik fonksiyonlara dönüştürülebilir:

Örneğin;

$$f_1^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 0 \\ x+1 & 0 \leq x < 6 \\ x+1 & x \geq 6 \end{cases} = \begin{cases} x-5 & x < 0 \\ x+1 & x \geq 0 \end{cases},$$

$$f_2^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 2 \\ x+1 & 2 \leq x < 6 \\ x+1 & x \geq 6 \end{cases} = \begin{cases} x-5 & x < 2 \\ x+1 & x \geq 2 \end{cases},$$

$$f_3^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 3 \\ x+1 & x \geq 3 \end{cases},$$

$$f_4^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 1 \\ x+1 & 1 \leq x < 3 \\ x-5 & 3 \leq x < 5 \\ x+1 & x \geq 5 \end{cases} \text{ gibi.}$$

Bu fonksiyonların her biri için farklı bir g fonksiyonu elde edilir. Ancak; her farklı g'nin f ile bileşkesi aynı fog fonksiyonu olur:

$$g_1(x) = f_1^{-1}(x) \circ (fog)(x)$$

$$\Rightarrow g_1(x) = \begin{cases} x-5 & x < 0 \\ x+1 & x \geq 0 \end{cases} \circ \begin{cases} x+8 & x < -2 \\ x+2 & -2 \leq x \leq 3 \\ x-3 & x > 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g_1(x) = \begin{cases} (x+8)-5 & x < -8 \\ (x+8)+1 & -8 \leq x < -2 \\ (x+2)+1 & -2 \leq x \leq 3 \\ (x-3)+1 & x > 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g_1(x) = \begin{cases} x+3 & x < -8 \\ x+9 & -8 \leq x < -2 \\ x+3 & -2 \leq x \leq 3 \\ x-2 & x > 3 \end{cases}$$

f ve g_1 ile, fog fonksiyonunu bulalım:

$$(fog)(x) = f(x) \circ g_1(x)$$

$$= \begin{cases} x+5 & x < 1 \\ x-1 & x \geq 1 \end{cases} \circ \begin{cases} x+3 & x < -8 \\ x+9 & -8 \leq x < -2 \\ x+3 & -2 \leq x \leq 3 \\ x-2 & x \geq 3 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} (x+3)+5 & x < -8 \\ (x+9)-1 & -8 \leq x < -2 \\ (x+3)-1 & -2 \leq x \leq 3 \\ (x-2)-1 & x > 3 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} x+8 & x < -2 \\ x+2 & -2 \leq x \leq 3 \\ x-3 & x > 3 \end{cases}$$

Siz de, bulacağınız farklı g fonksiyonları ile fog fonksiyonunu elde ediniz.

Siz Çözünüz – III

R'den R'ye f ve fog fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x+3 & x < 1 \text{ ise} \\ 2x-3 & x \geq 1 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(fog)(x) = \begin{cases} 2x+4 & x \leq 0 \text{ ise} \\ 4x-1 & 0 < x \leq 2 \text{ ise} \\ 2x-5 & x > 2 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

- a. Bu koşulları sağlayan değişik g fonksiyonları tanımlayınız.
- b. Verdiğimiz f fonksiyonu ile tanımladığınız g fonksiyonlarının fog bileşkelerini siz elde ediniz.

Problem – 4

R'den R'ye f ve gof fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x-1 & x < 3 \text{ ise} \\ 5-x & x \geq 3 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(gof)(x) = \begin{cases} 2x-1 & x < 1 \text{ ise} \\ x-3 & 1 \leq x < 3 \text{ ise} \\ 3-x & 3 \leq x \leq 5 \text{ ise} \\ 11-2x & x > 5 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye, değişik g fonksiyonları tanımlayınız.

Çözüm

$$f(x) = \begin{cases} x-1 & x < 3 \\ 5-x & x \geq 3 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = \begin{cases} x+1 & x < 2 \\ 5-x & x \leq 2 \end{cases}$$

$y = f^{-1}(x)$ eşitliği bir bağıntıya karşılık gelir.

$$g(x) = (gof)(x) \circ f^{-1}(x) = \begin{cases} 2x-1 & x < 1 \\ x-3 & 1 \leq x < 3 \\ 3-x & 3 \leq x \leq 5 \\ 11-2x & x > 5 \end{cases} \circ \begin{cases} x+1 & x < 2 \\ 5-x & x \leq 2 \end{cases}$$

Bileşke işleminde, f^{-1} bağıntısının yerine, aynı elemanın farklı iki görüntüsünü bire indiren seçimlerle elde edilen fonksiyonlar konulabileceğini öğrenmiştik.

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} x+1 & x < 2 \\ 5-x & x \leq 2 \end{cases} \text{ bağıntısının yerine}$$

$$f_1^{-1}: (-\infty, 2] \rightarrow \mathbb{R}; f_1^{-1}(x) = x+1,$$

$$f_2^{-1}: (-\infty, 2] \rightarrow \mathbb{R}; f_2^{-1}(x) = 5-x,$$

$$f_3^{-1}(x) = \begin{cases} x+1 & x < 0 \\ 5-x & 0 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

gibi fonksiyonlar konulabilir.

$$g(x) = (gof)(x) \circ f^{-1}(x) = \begin{cases} 2x-1 & x < 1 \\ x-3 & 1 \leq x < 3 \\ 3-x & 3 \leq x \leq 5 \\ 11-2x & x > 5 \end{cases} \circ \begin{cases} x+1 & x \leq 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x+1 & x < 0 \\ x-2 & 0 \leq x \leq 2 \end{cases} \text{ bulunur.}$$

Tanımlayacağınız diğer f^{-1} fonksiyonları ile de aynı g fonksiyonlarının bulunacağını görünüz. Birkaç örnek veriniz.

Ancak; g fonksiyonları R'de de tanımlı olabilir. Bizden istenen g fonksiyonları da R'de tanımlı olanlardır.

Bileşke işleminde, g'nin $(2, \infty)$ aralığındaki değerleri kullanılmamaktadır.

Öyleyse; g fonksiyonlarını $(2, \infty)$ aralığında istediğimiz gibi tanımlayabiliriz.

Örneğin;

$$g(x) = \begin{cases} 2x+1 & x < 0 \\ x-2 & 0 \leq x \leq 2 \\ 3x-1 & x > 2 \end{cases}$$

olarak tanımlanabilir.

Siz de böyle g fonksiyonları tanımlayarak, f ve g ile, aynı gof fonksiyonlarının bulunacağını gösteriniz.

Siz Çözünüz – IV

1. R'den R'ye f ve gof fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x-1 & x \leq 2 \text{ ise} \\ 5-x & x > 2 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(gof)(x) = \begin{cases} x-3 & x \leq 2 \text{ ise} \\ 3-x & x > 2 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

a. Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye değişik g fonksiyonları tanımlayınız.

b. Verdiğimiz f fonksiyonu ile tanımladığınız g fonksiyonlarının gof bileşkelerini siz elde ediniz.

2. R'den R'ye f ve gof fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} 4-2x & x \leq 0 \text{ ise} \\ 2x-2 & x > 0 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(gof)(x) = \begin{cases} 2-2x & x \leq 0 \text{ ise} \\ 2x+2 & 0 < x < 2 \text{ ise} \\ 2x-4 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

a. Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye değişik g fonksiyonları tanımlayınız.

b. Verdiğimiz f fonksiyonu ile tanımladığınız g fonksiyonlarının fog bileşkelerini siz elde ediniz.

Problem – 5

R'den R'ye f ve fog fonksiyonları

$$f(x) = \begin{cases} x-1 & x < 3 \text{ ise} \\ 5-x & x \geq 3 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve}$$

$$(fog)(x) = \begin{cases} 2x & x < 0 \text{ ise} \\ x-3 & 0 \leq x < 5 \text{ ise} \\ 7-x & x \geq 5 \text{ ise} \end{cases}$$

kuralları ile verilmiştir.

Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye değişik g fonksiyonları tanımlayınız.

Çözüm

$$f(x) = \begin{cases} x-1 & x < 3 \\ 5-x & x \geq 3 \end{cases} \Rightarrow f^{-1}(x) = \begin{cases} x+1 & x < 2 \\ 5-x & x \geq 2 \end{cases}$$

f^{-1} bir bağıntıdır.

$$g(x) = f^{-1}(x) \circ (fog)(x)$$

$$= \begin{cases} x+1 & x < 2 \\ 5-x & x \geq 2 \end{cases} \circ \begin{cases} 2x & x < 0 \\ x-3 & 0 \leq x < 5 \\ 7-x & x \geq 5 \end{cases}$$

Bu bileşke işleminde f^{-1} bağıntısı, bir a gerçel sayısının $(fog)(a)$ görüntüsü için, farklı iki $g(a)$ değeri verecektir. g bir fonksiyon olduğuna göre, bu olamaz; Farklı iki değerden birinin seçilmesi gerekir. Demek ki; f^{-1} bağıntısı bir fonksiyona dönüştürülmelidir.

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} x+1 & x < 2 \text{ ise} \\ 5-x & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases}$$

bağıntısı istenilen sayıda değişik fonksiyonlara dönüştürülebilir:

$$f_1^{-1}: (-\infty, 2] \rightarrow \mathbb{R}; f_1^{-1}(x) = x+1,$$

$$f_2^{-1}: (-\infty, 2] \rightarrow \mathbb{R}; f_2^{-1}(x) = 5-x,$$

$$f_3^{-1}(x) = \begin{cases} x+1 & x < -1 \\ 5-x & -1 \leq x \leq 2 \end{cases},$$

$$f_4^{-1}(x) = \begin{cases} x-5 & x < 1 \\ x+1 & 1 \leq x < 3 \\ x-5 & 3 \leq x < 5 \\ x+1 & x \geq 5 \end{cases} \text{ gibi.}$$

Bu fonksiyonların her biri için farklı bir g fonksiyonu elde edilir. Ancak; her farklı g'nin f ile bileşkesi aynı fog fonksiyonu olur:

$$g_1(x) = f_1^{-1}(x) \circ (fog)(x)$$

$$= (\{x+1 \mid x \leq 2\}) \circ \begin{cases} 2x & x < 0 \\ x-3 & 0 \leq x < 5 \\ 7-x & x \geq 5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g_1(x) = \begin{cases} 2x+1 & x < 0 \\ x-2 & 0 \leq x < 5 \\ 8-x & x \geq 5 \end{cases} \text{ bulunur.}$$

f ve g_1 ile, $f \circ g_1$ fonksiyonunu bulalım:

$$\begin{aligned} (f \circ g_1)(x) &= f(x) \circ g_1(x) \\ &= \begin{cases} x-1 & x < 3 \\ 5-x & x \geq 3 \end{cases} \circ \begin{cases} 2x+1 & x < 0 \\ x-2 & 0 \leq x < 5 \\ 8-x & x \geq 5 \end{cases} \\ &= \begin{cases} 2x & x < 0 \\ x-3 & 0 \leq x < 5 \\ 2 & x = 5 \\ 7-x & x > 5 \end{cases} \\ &= \begin{cases} 2x & x < 0 \\ x-3 & 0 \leq x < 5 \\ 7-x & x \geq 5 \end{cases} \end{aligned}$$

$\Rightarrow (f \circ g_1)(x) = (f \circ g)(x)$ olduğu görülür.

Siz de, bulacağınız farklı g fonksiyonları ile $f \circ g$ fonksiyonunu elde ediniz.

Siz Çözünüz – V

1. R'den R'ye f ve $f \circ g$ fonksiyonları

$$\begin{aligned} f(x) &= \begin{cases} x+3 & x \leq 1 \text{ ise} \\ 2-x & x > 1 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve} \\ (f \circ g)(x) &= \begin{cases} 2x+6 & x \leq -1 \text{ ise} \\ -2x-1 & -1 < x < 0 \text{ ise} \\ x-1 & 0 \leq x \leq 5 \text{ ise} \\ 6-x & x > 5 \text{ ise} \end{cases} \end{aligned}$$

kuralları ile verilmiştir.

- Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye değişik g fonksiyonları tanımlayınız.
- Verdiğimiz f fonksiyonu ile tanımladığınız g fonksiyonlarının $f \circ g$ bileşkelerini siz elde ediniz.

2. R'den R'ye f ve $f \circ g$ fonksiyonları

$$\begin{aligned} f(x) &= \begin{cases} 4-2x & x \leq 0 \text{ ise} \\ 2x-2 & x > 0 \text{ ise} \end{cases} \text{ ve} \\ (f \circ g)(x) &= \begin{cases} 2-2x & x \leq 0 \text{ ise} \\ 2x+2 & 0 < x < 2 \text{ ise} \\ 2x-4 & x \geq 2 \text{ ise} \end{cases} \end{aligned}$$

kuralları ile verilmiştir.

- Bu koşulları sağlayan, R'den R'ye değişik g fonksiyonları tanımlayınız.
- Verdiğimiz f fonksiyonu ile tanımladığınız g fonksiyonlarının $f \circ g$ bileşkelerini siz elde ediniz.